

ZÁPISNICA

XXX. zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Hotel Bôrik, účelové zariadenie Úradu vlády SR, 5. september 2018, začiatok o 11.30 h

---

Prítomní, ospravedlnení a neospravedlnení: podľa priloženej prezenčnej listiny

Navrhnutý program zasadnutia:

Otvorenie

1. Návrh programu
2. Informácia o nových členoch Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny a odovzdanie menovacích dekrétov
3. Kontrola uznesení z posledného zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
4. Informácia podpredsedníčky Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny z 30. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
5. Informácia o procedúre per rollam k novému Rokovaciemu poriadku Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
6. Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín
7. Informácia o príprave metodiky sčítania obyvateľov z hľadiska ich príslušnosti k národnosti alebo etniku so zreteľom na materinský jazyk (v súlade s Národným akčným plánom sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021)
8. Informácia o plnení Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020
9. Rôzne
  - Informácia o procese prípravy Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2017– 2018
  - Informácia o príprave stretnutia riaditeľov národnostných múzeí na Slovensku
  - Informácia o príprave workshopu k jazykovým právam národnostných menšín

Záver

Otvorenie

László Bukovszky, splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej len „SVNM“):
a predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „predseda výboru“):

- otvoril XXX. zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej aj ako „výbor“ alebo „VNMES“) a privítal všetkých prítomných;
- konštatoval, že svoju neúčast' na zasadnutí výboru ospravedlnili: Edit Bauer, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu, ktorej za nepodarilo zabezpečiť účasť náhradníka a Ivan Mako, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu, ktorému sa taktiež nepodarilo zabezpečiť účasť náhradníka; ďalej konštatoval, že Klaudia Szekeres, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu a Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu budú meškať;
- v súlade s článkom 3 ods. 1 Rokovacieho poriadku VNMES poprosil tajomníčku výboru, aby informovala o uznášaniaschopnosti výboru na jeho XXX. zasadnutí v súlade s novým štatútom VNMES teda, či je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov a členiek oboch komôr výboru;
- zároveň konštatoval, že po novom má VNMES 32 členov a členiek oboch komôr (komora za národnostné menšiny – 23, komora za štátnu správu – 8 a predseda). Výbor je uznášaniaschopný ak je prítomných 17 a viac členov a členiek VNMES. Na prijatie zásadných stanovísk podľa čl. 8 ods. 5 štatútu je potrebná prítomnosť 3/5 väčšiny všetkých členov výboru, t. j. 20 a viac členov a členiek VNMES.

Alena Kotvanová, tajomníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „tajomníčka výboru“):

- uviedla, že vzhľadom na to, že je prítomných 18 členiek/členov VNMES za komoru národnostných menšín a 8 členiek/členov za komoru štátnej správy, je výbor uznášaniaschopný.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval tajomníčke výboru za podané informácie.

Bod č. 1 – Schválenie programu zasadnutia

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril prvý bod navrhovaného programu zasadnutia výboru a konštatoval, že všetky členky a členovia výboru dostali program zasadnutia výboru včas a mali možnosť sa s ním oboznámiť;
- informoval, že sekretariát výboru dostal návrh od Tibora Tótha o zaradenie do programu Informáciu o aktuálnom stave realizácie učebného materiálu „Zoznámme sa, národnostné menšiny“, ktorý sekretariát akceptoval a zaradil do návrhu programu do bodu Rôzne;
- ďalej uviedol, že sekretariát dostal návrh od Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí (ďalej len „MZVaEZ“) o zaradenie do programu Informácie o nominácii kandidátov do zoznamu expertov Poradného výboru Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín a Informácie o príprave Piatej správy o implementácii Rámcového

dohovoru na ochranu národnostných menšín v Slovenskej republike, ktorý sekretariát taktiež akceptoval a zaradil do návrhu programu do bodu Rôzne;

- požiadal členov a členky výboru o návrhy na doplnenie programu výboru;
- keďže nikto nepredniesol ďalší návrh na doplnenie programu výboru, prezentoval celý návrh programu vrátane uvedených doplnení a dal hlasovať o tomto.

Hlasovanie o programe zasadnutia ako celku:

Za: 25

Proti: 0

Zdržal sa: 0

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že program zasadnutia výboru ako celok bol schválený.

Bod č. 2 – Informácia o nových členoch Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny a odovzdanie menovacích dekrétov

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril druhý bod zasadnutia výboru a uviedol, že členovia a členky výboru na XXVIII. zasadnutí výboru 9. februára 2018 prerokovali a uznesením č. 116 schválili návrh nového zmenia Štatútu Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny. V porovnaní s pôvodným štatútom došlo predovšetkým k zmenám týkajúcim sa vytvorenia dvojkomorového systému, rozšírenia hlasovacieho práva na všetkých členov oboch komôr, úpravy spôsobu prijímania reprezentatívneho stanoviska, určenia okruhu stále prizývaných členov, zmeny jednoročnej periodicity hodnotiacich správ na dvojročnú a predĺženia funkčného obdobia členov výboru z troch na štyri roky. V súčasnosti sa teda výbor skladá z dvoch komôr. Jednu komoru tvoria zástupcovia výboru za národnostné menšiny, druhú komoru tvoria zástupcovia výboru za ústredné orgány štátnej správy, pričom hlasovacie právo majú členovia obidvoch komôr výboru.

- Členmi komory za ústredné orgány štátnej správy sú zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy, a to:

- splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity,
- splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti,
- generálny riaditeľ Sekcie medzinárodnoprávnej, konzulárnej a krízového manažmentu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky,
- generálny riaditeľ Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky,
- generálny riaditeľ Sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky,
- generálny riaditeľ Sekcie kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry Slovenskej republiky,
- generálny riaditeľ Sekcie sociálnej a rodinnej politiky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- riaditeľ odboru ľudských práv Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

- novým členom/novým členkám výboru odovzdal predseda VNMES menovacie dekréty. Konkrétne týmto novým členom a novým členkou:

- Ábel Ravasz, splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity;
- Martin Giertl, splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti;
- Mária Prékop, generálna riaditeľka Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a
- Marián Filčík, riaditeľ odboru ľudských práv Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

- predseda VNMES odovzdal menovacie dekréty stále prizývaným členom a členkám výboru bez hlasovacieho práva, a to konkrétne:

- Mária Patakyová, verejná ochrankyňa práv;
- Kálmán Petőcz, podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť za občiansku spoločnosť;
- Norbert Molnár, riaditeľ Fondu na podporu kultúry národnostných menšín;
- Katarína Szabová, výkonná riaditeľka Slovenského národného strediska pre ľudské práva;
- Attila Lovász, zástupca Rozhlasu a televízie Slovenska;
- Nina Galanská a Tomáš Hrustič, odborníci preukázateľne pôsobiaci v oblasti postavenia a práv príslušníkov národnostných menšín, ktorí vyvíjajú v danej oblasti publikačnú, analytickú, vzdelávaciu alebo inú obdobnú činnosť;
- Milan Muška, zástupca Združenia miest a obcí Slovenska;
- Vladimír Dolinay, zástupca Únie miest Slovenska.

- ďalej informoval, že na základe komunikácie s tajomníčkou Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny (ďalej len „výbor NR SR“) bude mať výbor NR SR prvé zasadnutie začiatkom septembra 2018, následne budú informovať sekretariát VNMES o nominácii stále prizývaného člena VNMES za výbor NR SR. Obdobne aj nominácia za Združenie samosprávnych krajov SK 8 bude vzhľadom na skutočnosť, že orgány tohto subjektu sa ešte len kreujú, oznámená dodatočne.

Bod č. 3 – Kontrola uznesení z posledného zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril tretí bod zasadnutia výboru a požiadal tajomníčku výboru o poskytnutie informácie o stave plnenia uznesení z posledného zasadnutia výboru.

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- informovala o plnení uznesení č. 118 až 121, ktoré boli prijaté na XXIX. zasadnutí výboru.

Uznesenie č. 118 k Informácii o príprave materiálu Piata správa o implementácii Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike

Výbor prerokoval a uznesením č. 118 zobral na vedomie Informáciu o príprave materiálu Piata správa o implementácii Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike. Zároveň zobral na vedomie, že Piata správa o implementácii Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike bude po jej finalizácii predložená na rokovanie Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

Plnenie uznesenia č. 118:

Z predmetného uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy. Piata správa o implementácii Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike bola schválená vládou SR 22. augusta 2018 uznesením č. 352, ktorým uložila ministrovi zahraničných vecí a európskych záležitostí SR predložiť tento materiál do 31. augusta 2018 generálnemu tajomníkovi Rady Európy.

Uznesenie č. 119 k Informácii o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2017

Výbor prerokoval a uznesením č. 119 zobral na vedomie Informáciu o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2017 a zároveň týmto uznesením poveril predsedu výboru, aby zorganizoval pracovné stretnutie s riaditeľmi národnostných múzeí, generálnym riaditeľom Slovenského národného múzea a zástupcom Ministerstva kultúry SR (ďalej len „MK SR“) za účasti zástupcov národnostných menšín, ktoré majú múzeá, v treťom štvrtroku 2018.

Plnenie uznesenia č. 119:

V súlade s uznesením č. 119, ktorým výbor poveril predsedu výboru zorganizovať pracovné stretnutie s riaditeľmi národnostných múzeí, generálnym riaditeľom Slovenského národného múzea a zástupcom MK SR za účasti zástupcov národnostných menšín, ktoré majú múzeá, predseda výboru listom z 26. júla 2018 informoval uvedené inštitúcie o plánovanom dátume pracovného stretnutia, ktorým je 26. september 2018. Stretnutie sa bude konať v účelovom zariadení Úradu vlády SR Hotel Bôrik v Bratislave. Podrobnejšia informácia o plnení tohto uznesenia bola výboru prezentovaná v bode 10 programu zasadnutia.

Uznesenie č. 120 k Informácii o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Výbor prerokoval a uznesením č. 120 zobral na vedomie Informáciu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

Plnenie uznesenia č. 120:

Z predmetného uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy.

Uznesenie č. 121 k Informácii o plnení Akčného plánu ochrany práv osôb k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020

Výbor prerokoval a uznesením č. 121 zobral na vedomie Informáciu o plnení Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020.

Plnenie uznesenia č. 121:

Z predmetného uznesenia nevyplynuli žiadne úlohy. V tejto súvislosti bola členkám a členom výboru poskytnutá ďalšia informácia o plnení Akčného plánu ochrany práv osôb k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020 v bode 7 programu zasadnutia VNMES.

- ďalej informovala o zasadnutiach Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“) a iných výborov rady, v ktorých má VNMES a ÚSVNM svojich zástupcov;

- rada zasadala 28. júna 2018;
- informácia o 30. zasadnutí rady bola prezentovaná v bode 4 programu zasadnutia;
- ďalej informovala, že Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania (ďalej len „VVVVLP“), kde je delegátom výboru pán Tibor Tóth a za ÚSVNM je tiež členkou Alena Kotvanová. od posledného zasadnutia VNMES nezasadal;
- v súvislosti s Výborom pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie (ďalej len „VRAX“), kde je delegátom pán Pavel Traubner a za ÚSVNM je tiež členkou Alena Kotvanová, informovala, že tento výbor zasadal 27. júna 2018. Mimoriadne zasadnutie zvolalo 11 členov výboru a obsahovo reflektovalo súčasnú spoločenskú situáciu, a to konkrétne riešenie tzv. trestných činov z nenávisti, v nadväznosti na medializovaný prípad závažného trestného činu, pri ktorom došlo k zavraždeniu občana Filipínskej republiky. Cieľom zasadnutia bolo prerokovať zvolávaním predložený návrh uznesenia. Z diskusie k návrhu uznesenia vyplynulo, že prijatie vyhlásenia VRAX, ktorý je zameraný výhradne na boj proti extrémizmu v tomto prípade nie je vhodné, keďže môže ešte viac evokovať širokej verejnosti, že ide o trestný čin extrémizmu. Na záver zasadnutia VRAX, predsedníčka výboru a ministerka vnútra SR na základe informácií z diskusie odporučila, aby sa v tomto štádiu návrh uznesenia neprijímal. Zároveň ministerka vnútra SR navrhla vytvorenie komplexnej správy o problematike extrémizmu v SR, ktorú predloží tajomníčka výboru ako sumarizáciu podkladov od členov výboru na ďalšom zasadnutí výboru, ktorý sa uskutoční v septembri 2018. Predložený návrh bol prítomnými členmi VRAX odsúhlasený.

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril rokovanie k tomuto bodu programu a dal slovo Barbare Illkovej, generálnej riaditeľke Sekcie medzinárodnoprávnej, konzulárnej a krízového manažmentu MZVaEZ SR, ktorá požiadala o slovo.

Barbara Illková, generálna riaditeľka Sekcie medzinárodnoprávnej, konzulárnej a krízového manažmentu MZVaEZ SR:

- informovala, že návrh Piatej správy o implementácii Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike bola odovzdaná sekretariátu Rady Európy koncom augusta 2018, a tým bola úloha vyplývajúca z uznesenia vlády splnená.

László Bukovszky, predseda výboru:

- uzavrel rokovanie k tomuto bodu programu.

Bod č. 4 – Informácia podpredsedníčky VNMES z 30. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril štvrtý bod rokovania výboru a požiadal pani Dagmar Takácsovú, podpredsedníčku VNMES a rady aby predniesla informáciu.

Dagmar Takácsová, podpredsedníčka výboru, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- uviedla, že 30. zasadnutie rady sa uskutočnilo 28. júna 2018 a rada podľa programu zasadnutia prijala sedem uznesení, z ktorých vyzdvihla siedme uznesenie č. 200, ktorým vzala na vedomie materiál Piata správa o implementácii Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov v Slovenskej republike a odporučila vláde SR schváliť predložený materiál. Ostatné uznesenia sa priamo nedotýkali menšinových otázok;
- ďalej uviedla, že najbližšie zasadnutie rady sa bude konať 21. septembra 2018.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval podpredsedníčke výboru za informácie a otvoril rozpravu k tomuto bodu programu;
- keďže sa nikto neprihlásil o slovo v rámci rozpravy, uzavrel rokovanie k tomuto bodu programu.

Bod č. 5 – Informácia o procedúre per rollam k novému Rokovaciemu poriadku VNMES

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril piaty bod zasadnutia výboru a uviedol, že výbor na svojom XXVIII. zasadnutí 9. februára 2018 uznesením č. 116 schválil nové znenie Štatútu výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny a následne bolo toto znenie schválené radou s účinnosťou od 22. mája 2018. V tejto súvislosti bol pripravený a do programu XXIX. zasadnutia výboru zaradený materiál „Návrh nového Rokovacieho poriadku Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny“. Na predmetnom zasadnutí výboru, ktoré sa uskutočnilo 24. mája 2018, sa členky a členovia výboru v rámci rozpravy k uvedenému materiálu zhodli, že z dôvodu krátkeho časového priestoru na posúdenie jeho súladu s novým znením štatútu je potrebné vytvoriť priestor na pripomienkovanie materiálu a následne vyhlásiť k nemu procedúru per rollam. Procedúra per rollam k predmetnému materiálu bola vyhlásená 21. júna 2018. Spolu s informáciou o jej vyhlásení bol členom a členkám výboru postúpený materiál a návrh uznesenia výboru. Z celkového počtu 32 členov a členiek výboru hlasovalo za 22, proti 0 a 10 členov a členiek výboru nepredložilo rozhodnutie o hlasovaní. V zmysle čl. 8 ods. 9 štatútu výboru môže predseda výboru rozhodnúť o prijatí uznesenia mimo rokovania výboru v procedúre per rollam. Uznesenie výboru je prijaté po doručení písomného súhlasu nadpolovičnej väčšiny všetkých členov výboru tajomníkovi výboru. Podmienky procedúry per rollam boli splnené, a Uznesenie výboru č. 122 k návrhu nového Rokovacieho poriadku VNMES bolo výborom schválené;
- otvoril rozpravu k tomuto bodu programu;
- keďže sa nikto neprihlásil o slovo v rámci rozpravy, uzavrel rokovanie k tomuto bodu programu.

Bod č. 6 – Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril šiesty bod rokovania výboru a požiadal pani Magdalénu Janíkovú, zástupkyňu Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej len „fond“), aby predniesla predmetnú informáciu.

Magdaléna Janíková, zástupkyňa fondu:

- predniesla predmetnú informáciu, ktorá tvorí prílohu tejto zápisnice.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval pani Janíkovej za informácie a otvoril rozpravu k tomuto bodu programu;
- privítal nový model participácie menšín pri prerozdelení financií.

Dagmar Takácsová, podpredsedníčka výboru, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- sa kriticky vyjadrila na adresu fungovania fondu, najmä na poddimenzované personálne obsadenie a s tým spojené omeškanie vyplácania finančných prostriedkov.

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že pri tvorbe zákona o fonde navrhoval vyčleniť na krytie personálnych nákladov sumu vo výške 5 % – 6 % z celkovej disponibilnej sumy, avšak aktuálna realita je iná.

Magdaléna Janíková, zástupkyňa fondu:

- uviedla, že meškanie vyplácania finančných prostriedkov je spojené s tým, že v súčasnosti len štyria zamestnanci fondu administrujú proces prípravy zmlúv.

Ondrej Pöss, člen výboru za nemeckú národnostnú menšinu:

- položil otázku ako sa bude riešiť situácia, ak termín realizácie projektu uplynul predtým, ako bola podpísaná zmluva.

Magdaléna Janíková, zástupkyňa fondu:

- informovala, že ak termín realizácie projektu bude musieť byť posunutý, bude sa to riešiť na základe písomnej žiadosti žiadateľa a fond umožní zmenu termínu realizácie projektu prostredníctvom akceptačného protokolu.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- sa kriticky vyjadril k činnosti fondu, predovšetkým v súvislosti s oneskoreným vyplácaním finančných prostriedkov.

Peter Medvid', člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- taktiež kritizoval tento stav a poukázal na skutočnosť, že je aktuálne podpísaných len 22 % zmlúv rusínskej národnostnej menšiny;
- vyjadril sa, že tieto podmienky majú devastačný dopad na projekty, ktoré sa riešia celý rok, napr. periodická tlač.

Gyula Bárdos, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- upozornil na to, že sa síce zdôrazňuje koľko finančných prostriedkov sa už vyplatilo, avšak nie je zmienka o tom, z akej celkovej sumy, čo by umožnilo komplexný pohľad;
- vyslovil sa za potrebu reakcie zo strany VNMES k aktuálnemu stavu vo fonde.

Dagmar Takácsová, podpredsedníčka výboru, členka výboru za českú národnostnú menšinu:

- uviedla, že sa omeškaním vyplácania financií z fondu sa vytvára druhotná platobná neschopnosť žiadateľov.

Magdaléna Janíková, zástupkyňa fondu:

- uviedla, že podľa jej názoru, by si žiadatelia mali po schválení projektov určiť prioritné projekty, čím by sa mohla uľahčiť situácia tak, aby boli najskôr poskytnuté prostriedky na projekty, ktoré to vyžadujú z hľadiska zabezpečenia napr. kontinuity.

Kálmán Petőcz, podpredseda Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť:

- navrhol prijať uznesenie výboru k aktuálnemu stavu na fonde a taktiež navrhol zaradiť bod Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín na zasadnutie Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

Nina Galanská, odborníčka preukázateľne pôsobiaca v oblasti postavenia a práv príslušníkov národnostných menšín:

- navrhla zjednodušenie administratívnych činností prostredníctvom použitia systému Lump Sums (pozn. Lump Sums — paušálna suma je jednorazovou platbou finančných prostriedkov, ktorej výška je vopred daná a známa).

Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- na obranu fungovania fondu uviedol, že istý posun v harmonograme činnosti fondu nastal aj z dôvodu komplikácií pri posúdení projektov rómskej menšiny;
- vyjadril sa, že zo strany fondu chýbali informačné semináre pre žiadateľov k postupu pri podávaní žiadostí na podporu projektov.

Magdaléna Janíková, zástupkyňa fondu:

- informovala, že pre urýchlenie procesu vyplácania finančných prostriedkov bude budúci rok zverejnená výzva koncom jesene.

László Bukovszky, predseda výboru:

- zdôraznil, že vzniknuté problémy týkajúce sa činnosti fondu je potrebné riešiť systémovo a taktiež upriamil pozornosť na úlohy správnej rady, ktorá na návrh riaditeľa schvaľuje zásady poskytovania finančných prostriedkov.

Mária Patakyová, verejná ochrankyňa práv:

- nadviazala na informáciu uvedenú v prezentácii fondu a položila otázku, či by vytvorenie schémy štátnej pomoci pre jednotlivé oblasti podpory zjednodušilo proces podpory projektov.

Martin Giertl, splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti:

- uviedol, že z vlastnej skúsenosti z oblasti mimovládnych organizácií vie, že sa nemali prerozdeľovať financie, pokiaľ nie sú vytvorené pravidlá a podmienky. V tejto súvislosti sa kriticky vyjadril k poddimenzovaniu personálneho zabezpečenia fondu a absenciu informačných seminárov;
- informoval o vízii vytvorenia otvoreného informačného systému, ktorý by bol nadstavbou registra mimovládnych organizácií a mohol by sčasti odbúrať administratívnu záťaž, s ktorou zápasia žiadatelia.

László Bukovszky, predseda výboru:

- opätovne zdôraznil, že správna rada je orgánom, ktorý schvaľuje zásady poskytovania finančných prostriedkov a z tohto titulu má právomoc zadať riaditeľovi úlohu vytvorenia podmienok pre zlepšenie činnosti fondu;
- navrhol uskutočnenie prestávky s možnosťou formulácie uznesenia počas nej.

PRESTÁVKA

László Bukovszky, predseda výboru:

- prečítal návrh uznesenia k tomuto bodu programu a dal priestor na jeho pripomienkovanie.

Kálmán Petöcz, podpredseda Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť:

- navrhol obrátiť sa prostredníctvom uznesenia nielen na riaditeľa fondu, ale aj na iné kompetentné orgány.

Peter Medvid', člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- navrhol pridať do textu uznesenia povinnosť riešenia personálnej poddimenzovanosti fondu.

Martin Giertl, splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti:

- navrhol v rámci uznesenia pridať medzi povinné subjekty aj správnu radu fondu.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- sa vyjadril, že ak je pre zmenu fungovania fondu potrebná legislatívna zmena, je potrebné vyzvať vládu k prijatiu potrebných opatrení.

Attila Lovász, riaditeľ sekcie národnostného vysielania RTVS:

- informoval, že zásady poskytovania finančných prostriedkov nie sú dôvodom meškania vyplácania finančných prostriedkov. Dôvodom meškania sú také administratívne procesy, na ktoré fond reaguje posunutím zverejnenia výziev na rok 2019 už na jeseň 2018;
- uviedol, že keby sa posilnilo personálne obsadenie, bolo by to na úkor financií, ktoré sú určené na podporu projektov;
- taktiež sa vyjadril, že je potrebné vykonať audit procesov vo fonde.

Vladimír Horváth, zástupca splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity:

- v súvislosti s legislatívnymi zmenami pripomenul, že nedávno prebehol poslanecký prieskum vo fonde a ešte nie sú zverejnené jeho výsledky, preto otázka legislatívnych zmien je otvorená.

Attila Lovász, riaditeľ sekcie národnostného vysielania RTVS:

- uviedol, že výsledky prieskumu sú už známe, ale v rámci prieskumu sa skúmali najmä zásady činnosti a otázka konfliktu záujmov, ktorá sa už čiastočne riešila legislatívnou zmenou začiatkom leta.

Klaudia Szekeres, členka výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- vyjadrila sa, že je potrebné vyzvať aj vládu na prijatie vhodných legislatívnych opatrení.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poukázal na nedávno prijatú legislatívnu zmenu zákona o fonde k navýšeniu nákladov na zabezpečenie chodu fondu o 1 % a priklonil sa skôr k alternatíve počkať na jej dopady v praxi;

- po viacerých pozmeňujúcich návrhoch členiek/členov výboru ukončil rokovanie k tomuto bodu programu a požiadal členky/členov výboru o hlasovanie o tom, či sa má nachádzať v uznesení č. 122 časť C.2 uznesenia v nasledovnom znení:

„Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny vyzýva vládu SR na prijatie vhodných legislatívnych opatrení za účelom zamedzenia opakujúcich sa problémov v súvislosti s procesom poskytovania dotácií na podporu kultúry národnostných menšín vrátane prijatia vhodných systémových zmien.“

Hlasovanie o časti C.2 uznesenia č. 122:

Za: 18

Proti: 1

Zdržal sa: 6

László Bukovszky, predseda výboru:

- požiadal členky/členov výboru o hlasovanie o uznesení v uvedenom znení.

Hlasovanie o uznesení č. 122:

Za: 18

Proti: 1

Zdržal sa: 6

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie č. 122 bolo schválené.

Bod č. 7 – Informácia o príprave metodiky sčítania obyvateľov z hľadiska ich príslušnosti k národnosti alebo etniku so zreteľom na materinský jazyk (v súlade s Národným akčným plánom sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021)

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril siedmy bod programu, privítal generálnu riaditeľku sekcie sociálnych štatistík a demografie Štatistického úradu SR pani Ľudmilu Ivančíkovú požiadal generálnu riaditeľku a tajomníčku výboru, aby predniesli uvedenú informáciu.

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- predniesla informáciu, ktorá tvorí prílohu tejto zápisnice.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie sociálnych štatistík a demografie Štatistického úradu:

- predniesla informáciu za Štatistický úrad, ktorá tvorí prílohu tejto zápisnice.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval za prednesené informácie a otvoril rozpravu k tomuto bodu programu.

Peter Medviď, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- informoval sa, kedy bude konečný termín predloženia metodiky sčítania.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka sekcie sociálnych štatistík a demografie Štatistického úradu:

- uviedla, že metodika by mala byť hotová do konca roka.

László Bukovszky, predseda výboru:

- keďže neboli žiadne ďalšie otázky, ukončil rokovanie k tomuto bodu programu a požiadal členky/členov výboru o hlasovanie o uznesení v uvedenom znení.

Hlasovanie o znení uznesenia č. 123:

Za: 24

Proti: 0

Zdržal sa: 0

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie č. 123 bolo schválené.

Bod č. 8 – Informácia o plnení Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril ôsmy bod programu a požiadal tajomníčku výboru, aby predniesla uvedenú informáciu.

Alena Kotvanová, tajomníčka výboru:

- predniesla informáciu, ktorá tvorí prílohu tejto zápisnice.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval tajomníčke za prednesenú informáciu a informoval o pláne zvolať neformálnu pracovnú skupinu k 1. operačnému cieľu Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020 (ďalej len „akčný plán“) v priebehu 3. štvrťroka a následne ďalších členov pracovnej skupiny k tomuto operačnému cieľu;
- poďakoval za spoluprácu výkonnému podpredsedovi Združenia miest a obcí Slovenska pánovi Muškovi v súvislosti so zabezpečením možnosti používania jazykov národnostných menšín v rámci elektronickej komunikácie občanov na úrovni územnej samosprávy na Slovensku.

Milan Muška, výkonný podpredseda Združenia miest a obcí Slovenska:

- uviedol, že elektronický systém DEUS používa 2100 obcí z celkového počtu 2936 obcí na Slovensku a v súčasnosti je možné v rámci systému využiť 138 formulárov. Ocenil spoluprácu s úradom splnomocnenca pri zverejňovaní dvojazyčných formulárov.

László Bukovszky, predseda výboru:

- keďže neboli žiadne ďalšie otázky k tomuto bodu programu ukončil rozpravu a požiadal členky/členov výboru o hlasovanie o uznesení v uvedenom znení.

Hlasovanie o znení uznesenia č. 124:

Za: 23

Proti: 0

Zdržal sa: 0

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie č. 124 bolo schválené.

Bod č. 9 Rôzne

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril bod programu Rôzne;
- požiadal Barbaru Illkovú, generálnu riaditeľku Sekcie medzinárodnoprávnej, konzulárnej a krízového manažmentu MZVaEZ SR, aby poskytla Informáciu o príprave Piatej správy o implementácii Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín v Slovenskej republike (ďalej len „piata správa“) a Informáciu o nominácii kandidátov do zoznamu expertov Poradného výboru Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín.
- k Informácii o nominácii kandidátov do zoznamu expertov Poradného výboru Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín (ďalej len „poradný výbor“) uviedol, že na základe žiadosti ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR ním boli do poradného výboru nominované nasledovné osoby: nominant č. 1 – János Fiala Bútora,

riaditeľ stredoeurópskeho programu Harvardovej univerzity a nominant č. 2 – Tomáš Hrustič, vedecký pracovník Ústavu etnológie Slovenskej akadémie vied.

Barbara Illková, generálna riaditeľka Sekcie medzinárodnoprávnej, konzulárnej a krízového manažmentu, MZVaEZ SR:

- v súvislosti s Informáciou o príprave piatej správy uviedla, že príslušné rezorty boli oslovené na predloženie podkladových materiálov k príprave predmetnej správy a následne zo zaslaných dokumentov bude kompilovaná piata správa;
- v súvislosti s Informáciou o nominácii kandidátov do zoznamu expertov poradného výboru uviedla, že SR má možnosť predložiť dvoch kandidátov, ktorí sú expertmi v oblasti ochrany práv národnostných menšín. MZVaEZ SR požiadalo rezort školstva, spravodlivosti, vnútra a úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a úrad splnomocnenca. MZVaEZ vybralo spomedzi nominovaných osôb najčastejšie nominovaných kandidátov, a to teda už spomínané osoby, pána Jánosa Fialu Bútoru a Tomáša Hrustiča. MZVaEZ postúpilo nomináciu Výboru ministrov Rady Európy, ktorý následne vyberie jedného kandidáta za experta poradného výboru.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval pani generálnej riaditeľke za poskytnuté informácie a otvoril rozpravu k uvedeným informáciám;
- keďže sa nikto neprihlásil do rozpravy navrhol pristúpiť k prezentácii Informácie o aktuálnom stave realizácie učebného materiálu „Zoznámme sa, národnostné menšiny“ a požiadal Máriu Prékop, generálnu riaditeľku Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ“), o prezentáciu uvedenej informácie.

Informácia o aktuálnom stave realizácie učebného materiálu „Zoznámme sa, národnostné menšiny“

Mária Prékop, generálna riaditeľka Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania MŠVVaŠ:

- informovala, že Štátny pedagogický ústav (ďalej len „ŠPÚ“) v súčasnosti pracuje na príprave doplnkového učebného textu pre druhý stupeň základných škôl pod názvom *Národnostné menšiny – zoznámme sa*, ktorého cieľom je predstaviť žiakom patriacim k majoritnej populácii jednotlivé národnostné menšiny historicky trvalo žijúce na území Slovenskej republiky. Doplnkový učebný text tvorí úvodná kapitola, v ktorej je žiakom objasnená základná terminológia a historické predispozície súčasného stavu, a následne trinásť kapitol, v ktorých sú predstavené jednotlivé národnostné menšiny, ich história, kultúra, zvyky, tradície, jazyk, vybrané historické osobnosti atď. Autormi jednotlivých textov sú renomovaní odborníci patriaci k danej národnostnej menšine. Učebný materiál má slúžiť ako pomôcka pre učiteľov nižšieho stredného vzdelávania a druhého stupňa základnej školy, ktorá poskytne základné informácie o národnostných menšinách žijúcich na Slovensku. Dopĺňajúci učebný materiál budú môcť učitelia využiť nielen na hodinách dejepisu ale aj pri výučbe iných humanitných predmetov s cieľom rozvinúť interkultúrne kompetencie žiakov a posilniť vzájomnú úctu a rešpekt. Doplnkový učebný text má súčasníkom priblížiť dejiny, kultúru,

tradície a spôsob života národnostných menšín v Slovenskej republike z dnešného pohľadu. Pre učiteľov na druhom stupni základných škôl by to mala byť pomôcka na podporu interpretácie konkrétnych tém, ku ktorým bude vypracovaný manuál pre učiteľa vrátane pracovných listov pre žiakov. ŠPÚ si na základe odporúčania MŠVVŠ SR vyžiadala aj posudky k pracovnej verzii pripravovanej publikácie *Národnostné menšiny – zoznámme sa z Historického ústavu SAV a Ústavu etnológie SAV*.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval pani generálnej riaditeľke za informáciu;
- informoval, že v súvislosti s prípravou materiálu vznikli určité nedorozumenia predovšetkým vo vzťahu k obsahu úvodu, ale aj kapitol za rusínsku, ukrajinskú, poľskú, maďarskú a rómsku národnostnú menšinu. V tejto súvislosti navrhol riešiť tieto nedorozumenia na pracovnom stretnutí s dotknutými autormi;
- taktiež sa vyjadril, že v prípade, ak by učebný materiál nespĺňal požadovanú úroveň kvality bol by zásadne proti tomu, aby sa v takej podobe vydal.

Radoslav Jankovič, člen výboru za chorvátsku národnostnú menšinu:

- kriticky sa vyjadril k tomu, že v učebnom materiáli je ako významná osoba srbskej národnostnej menšiny uvádzaný Nikola Tesla a zároveň vyjadril prekvapenie, že obdobne sú v učebnom materiáli o menšinách k významným osobnostiam uvádzané síce osoby veľkého celospoločenského významu, ktoré však nemôžu byť považované za príslušníkov menšiny a nemajú ani žiaden špecifický vzťah k tej-ktorej národnostnej menšine.

Mária Prékop, generálna riaditeľka Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania MŠVVaŠ:

- uviedla, že zaradenie niektorých významných osobností do učebného materiálu, ktoré nie sú predstaviteľmi menšiny na Slovensku, pripomienkovala aj Slovenská akadémia vied.
- upozornila, že hoci jednotliví autori pripomienky dostali, editor musí zohľadniť aj mienku autora.

Peter Medvid', člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- požiadal o informáciu, či je text učebného materiálu už finalizovaný a či je možné ho ešte pripomienkovať.

Mária Prékop, generálna riaditeľka Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania MŠVVaŠ SR:

- v odpovedi uviedla, že materiál je sfinalizovaný zo strany Štátneho pedagogického ústavu a je momentálne na MŠVVaŠ SR na pripomienkovaní;
- nevyklúčila možnosť ďalšieho pripomienkovania materiálu, pripomenula však skutočnosť, že je potrebné dosiahnuť konsenzus s autorom textu.

Peter Medvid', člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- vyjadril nespokojnosť s obsahom odseku textu týkajúceho sa spoločne ukrajinskej a rusínskej menšiny, ktorého názov znie „Rusíni a Ukrajinci na Slovensku“, pričom informácie o ostatných menšinách sú uvedené v osobitných odsekoch.

László Bukovszky, predseda výboru:

- uviedol, že sa taktiež nestotožňuje s niektorými pasážami v úvodnej časti materiálu.

Kálmán Petőcz, podpredseda Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť:

- poukázal na to, že autori textu pracovali na základe istého zadania, ktoré by sa malo odzrkadliť v texte materiálu.

Géza Tokár, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- sa opýtal, prečo bol zmenený účel textu z pôvodne plánovaného učebného materiálu na metodickú pomôcku.

Tibor Tóth, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- uviedol, že nesúhlasí s doterajším postupom ŠPÚ predovšetkým v súvislosti s nedostatočnou komunikáciou s autormi;
- taktiež vyjadril nespokojnosť so zmenou účelu publikácie pôvodne plánovaného učebného materiálu na metodickú príručku.

Mária Prékop, generálna riaditeľka Sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania MŠVVaŠ SR:

- uviedla, že v zadaní pre vypracovanie materiálu bola uvedená požiadavka na vytvorenie učebného materiálu, avšak po jeho predložení bolo zrejmé, že nie je vhodný ako učebný materiál pre žiakov do veku 15 rokov, preto bolo rozhodnuté uvedený materiál použiť ako učebné texty pre potreby učiteľa.

Jana Muráňová, náhradníčka člena výboru za moravskú národnostnú menšinu:

- ako autorka textu za moravskú menšinu informovala, že autori dostali presné zadanie, podľa ktorého bolo treba vypracovať materiál v rozsahu maximálne 8 normostrán určený pre žiakov od 9 rokov, avšak v osnove pre autorov bolo uvedené, že má byť určený pre stredoškolákov. Konštatovala, že už v tomto zadaní bol nesúlad.

László Bukovszky, predseda výboru:

- navrhol zaslať členkám a členom VNMES text predmetného materiálu;
- zároveň ich požiadal o zaslanie prípadných pripomienok spolu s vyjadrením autorov;
- ukončil rozpravu k informácií.

László Bukovszky, predseda výboru:

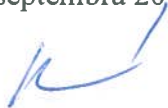
- predniesol Informáciu o procese prípravy Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2017 – 2018, ktorá tvorí prílohu tejto zápisnice.
- predniesol Informáciu o príprave stretnutia riaditeľov národnostných múzeí na Slovensku, ktorá tvorí prílohu tejto zápisnice;
- informoval, že úrad splnomocnenca pošle nasledujúci deň výzvu na nomináciu zástupcov národnostných menšín v rámci uvedeného stretnutia.

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril rozpravu k uvedeným informáciám v rámci bodu Rôzne;
- keďže sa nikto neprihlásil do rozpravy, poďakoval členkám a členom VNMES za účasť a uzatvoril zasadnutie výboru.

V Bratislave 26. septembra 2018

Vyhotovila: PhDr. Alena Kotvanová

tajomníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Schválil: PhDr. László Bukovszky

splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny,

predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

